

- Man skal møde publikum med et "nu skal I fandme høre, hvad jeg har fundet til jer", siger cellisten Morten Zeuthen. Foto: Karen Marie Zeuthen

Musik giver først mening, når man deler den

Efter 26 år som læremester for en række af landets bedste cellister overlader Morten Zeuthen opgaven til andre. Friheden vil han bruge på at spille endnu mere cello. Første koncert er i Odense 18. september.

INTERVIEW

Lene Kryger
kryger@fyens.dk

Siden 1. september har cellisten Morten Zeuthen kunnet kalde sig professor emeritus. Det betyder dog ikke, at hans tilknytning til Det Kongelige Danske Musikkonservatorium hører op.

Med vanlig bramfrihed fortæller Morten Zeuthen, at han ikke aner, hvad konservatoriet fremover vil bruge ham til.

Og modererer det en anelse:

- Jeg skal fortsat undervise de seks cellostuderende, jeg har, men ikke have nye elever. Jeg synes stadig, at det er skidesjovt at undervise, men jeg er fyldt 71, så det ville ikke være klædeligt, hvis jeg blev siddende på pinden. Der skal unge kræfter til.

Morten Zeuthens professorat bliver ikke genbesat, i stedet har konservatoriet ansat et par af landets fremmeste cellister, Toke Møldrup og Andreas Brantelid, som lektorer på halv tid:

- Det er et par pragtfulde

musikere og gode mennesker, som ikke skal træde i mine fodspor, men finde deres egen vej, få en masse undervisnings erfaring og samtidig have tid til at pleje deres eget musikerskab.

Spil for at dele

Morten Zeuthen kalder det "et privilegium af rang" igennem 26 år at have undervist og præget en række af de unge cellister, der siden har fået succes nationalt og internationalt:

- Man vil altid gerne have, at det går ens studerende godt, og jeg er voldsomt stolt af mine elever, og at de har haft tillid til, at jeg kunne være med til at få det bedste frem i dem.

Det, Morten Zeuthen er for beskeden til at selv sige, er, at han har sideløbende med den traditionelle mesterlæreundervisning har formået at skabe en talentudvikling, der også omfatter det sociale aspekt ved musikerskabet.

Nogen vil sikkert kalde det en holistisk tilgang til musikudøvelse. Morten Zeuthen har lagt sig fast på den mere jordnære titel "spil for at dele".

Udgangspunktet er, at musik først for alvor fungerer, når man deler den med andre:

- Man kan ikke have meningsfulde koncerter, hvis man ikke deler ud af sin begejstring, sin interesse for musikken. Man skal møde publikum med et "nu skal I fandme høre, hvad jeg har fundet til jer". Det er den attitude, man skal udstråle for at komme publikum i møde og invitere dem med ind i musikken.

Jeg skal vise dem

"Spil for at dele" er ikke ideudviklet ved et skrivebord, men udsprunget af Morten Zeuthens egne erfaringer som udøvende musiker:

- Som ung var jeg voldsomt optaget af min egen præstation og tænkte "jeg skal vise dem, skal jeg", men med årene opdagede jeg, at musikken først gav mening, når jeg delte den. Med musik er det sådan, at jo mere man deler, jo mere får man; det er stik modsat, hvis man deler en pose Piratos.

Ingen slipper for at spille

"Spil for at dele"-metoden har været en vigtig del af Morten Zeuthens pædagogiske arbejde gennem alle 26 år. Nøglen blev fællestimerne, som havde ry for at være noget, man pjækkede fra, hvis man ikke selv skulle spille.

- Jeg har ændret fællestimerne til sammenkomster,

Med musik er det sådan, at jo mere man deler, jo mere får man; det er stik modsat, hvis man deler en pose Piratos.

MORTEN ZEUTHEN, CELLIST

hvor alle konservatoriets cellostuderende på tværs af undervisere og årgang skal deltage aktivt. Hvis man ikke kan diske op med et færdigt værk eller en etude, er det fint med mig. Men ingen slipper for at spille, og har man ikke nået at øve sig, er den tvungne opgave Saint Saëns' "Svansen", der verden over er standardrepertoire for cellister.

Storindkøb i Rema

Ud over at skabe et socialt og fagligt fællesskab blandt musikere, der størstedelen af deres studietid øver i enrum, er fællestimerne med til at dramatisere det at blive målt og vejet på musikalitet, teknisk kunnen og performance.

- Det er min påstand, at studerende, der gennem fireseks år er blevet vant til at stille sig op og spille for andre, er langt mere stabile i deres spil, når de går til eksamen eller konkurrence, for de kender jo gamet, siger Morten Zeuthen

og afslører, at et af hans beskidte kneb for at få de studerende til at møde talstærkt op er at slå et smut omkring Rema1000 og købe stort ind af saft, kage og slik, masser af slik.

- Fællestimen ligger i ydertimerne fra kl. 16 til 18.30, så ind under aften kommer de unge til at trænge noget så gevaldigt til noget sødt.

Ven- og repertoireskab

Om hurtige kulhydrater også er noget af det, Morten Zeuthen bidrager med, når han og hans duo-makker gennem 30-35 år, pianisten Amalie Malling, mødes for at øve, melder historien ikke.

Men det ligger fast, at den nyslåede professor emeritus vil bruge en stor del af sin nyvundne frihed til at få spillet endnu mere.

Med Copenhagen Cello Quartet, som Morten Zeuthen har dannet sammen med tre af sine tidligere studerende, Henrik Dam Thomsen, Ja-

cob Kullberg og førnævnte Toke Møldrup.

Men også med Duo Zeuthen/Malling eller Duo Malling/Zeuthen. Faktorenes orden er ligegyldig for duoen, der deler et meget langt ven-, kollega- og repertoireskab.

Samarbejdet er en fest

- Amalie og jeg traf hinanden første gang, da vi var 15-17 år og medvirkede i en tv-udsendelse om unge musikere. En del år senere mødtes vi igen og begyndte at spille sammen. At vi har holdt sammen en menneskealder skyldes, at Amalie spiller afsindig godt - og så elsker jeg vores arbejdsform, siger Morten Zeuthen og uddyber:

- Amalie har en indfaldsvinkel, som jeg virkelig har brug for. Hun er analytisk, detaljeorienteret og i stand til at forudse alle tænkelige overraskelser og forhindringer helt ned på logistikplanet med færgaefgange, hoteller og den slags. Jeg er mere impulsiv -

Med overgangen fra professor til emeritus drosler Morten Zeuthen undervisningen på konservatoriet ned og intensiver sit eget cellospil. Foto: Karen Marie Zeuthen

FAKTA

OM MORTEN ZEUTHEN

Cellist, født 1951.

Uddannet fra Det Kongelige Danske Musikkonservatorium. Elev af Paul Tortelier og Asger Lund Christiansen. Studier hos Mitislav Rostropovitj og Arto Noras.

2. koncertmester Det Kongelige Kapel 1976-78.

1. cellokoncertmester Radiosymfoni-orkestret 1978-97.

Professor, Det Kongelige Dansk Musikkonservatorium 1996-2022 og herefter professor emeritus.

Hans indspilning af Bachs cello-suites blev årets klassiske udgivelse ved DMA 1994.

I 2006 udnævnte Suzuki Classical Reviews indspilningen af cello-suiterne til den bedste af 110 tilgængelige indspilninger.

Hans album med ny dansk cello-musik, "L'Homme Armé", blev årets klassiske soloudgivelse ved DMA 2006.

I bogen "Close the Door Behind You" beskriver Morten Zeuthen en strategi for indstudering af krævende klassisk musik. Bogen, der udkom i 2020, har også vakt genklang blandt elitesports-folk.

Far til radioværten Ida Marie Zeuthen.

underforstået mindre struktureret.

Morten Zeuthen beskriver duos samarbejde som en fest:

- Vi er så enige om det, vi vil nå frem til. Mange vil sikkert synes, at vi holder vældig mange prøver, også på forholdsvis enkle værker. Men når vi for eksempel øver på Beethovens cello-sonater, der er kendt stof, er sonaterne de sveller, der gør os i stand til at stille med et fuldt repertoire, hvis du ringer i morgen og beder os give en koncert på lørdag.

Guldalder-gas

Duo Zeuthen/Mallings koncert i Kammermusik Odense 18. september har været programlagt i et års tid, så der er intet tilfældigt eller standardvare over repertoire, der spænder fra Beethoven til ny, kroatisk musik:

- Vi har lavet et program, hvor vi giver den gas med guldaldermusik, som folk ken-

der, og præsenterer musik, som vi synes, folk fortjener at kende.

Peter Heises "Sonate for cello og klaver" er et af de danske guldalderværker, duoen har bragt ud i verden og spillet i blandt andet Carnegie Hall i New York og Casals Hall i Tokyo.

- Når sonaten fungerer, og så uden for landets grænser, er det, fordi Heises musik har en varme, man instinktivt fornemmer.

Sehested lige i skabet

Koncertens andet danske værk er af den ikke synderligt kendte komponist Hilda Sehested, der voksede op på Broholm Slot ved Gudme

- Vi spiller hendes "Tre fantasistykker", som er vanvittigt gode. En af mine kolleger har sammenlignet Hilda Sehesteds stil med Mendelssohn og Schumann, og for en cellist sidder fantasistykkerne lige i skabet.

Lige inden publikum har

fået guldalder nok, skifter Duo Malling/Zeuthen tidsalder og gear.

Efter Hilda Sehested tager festen fart med folkløst musik af Manuel de Falla.

Rock og jazz for solocello

Yngste bidragyder til koncerten er kroatien Thomas Buritch, der er født i 1972. Han skriver fortrinsvis musik til film, tv og teater, men har ifølge Morten Zeuthen haft en udsøgt heldig hånd med en cellokomposition:

- Jeg kan ikke komme på et eneste værk, der har samme tonesprog. Det er nærmest rock og jazz for solocello, forklarer Morten Zeuthen og fortsætter:

- Her kan man virkelig tale om at spille for at dele, for værket er skrevet til en konkurrence i Kroatien, hvor det blev spillet som bunden opgave af en kinesisk studerende, der sidenhen bragte værket med til København. Og nu er det så blevet min tur til at

spille det.

Buritch' værk hedder "Neki se vole praviti vaznima", der kan oversættes til "Nogen kan lide at lade som om, de er vigtige".

Læremester og mentor

Morten Zeuthen er ikke typen, der praler af sin egen betydning, hverken som kammermusiker, orkestermusiker og solist eller som læremester og mentor for yngre generationer af cellister.

Men så kan Det Kongelige Danske Musikkonservatorium levere skytset: "Morten Zeuthens studerende har gennem årene vundet mere end 50 konkurrencer ved strygerkonkurrencer og prøvespil til stillinger i topprofessionelle orkestre".

En af de studerende er Tøke Møldrup, som sammen med Andreas Brantelid har påtaget sig ansvaret for, at celloklassen på københavnerkonservatoriet, også kendt som Kongekons, beholder sit

internationale niveau - også uden Morten Zeuthen.

Duo Zeuthen/Malling, Odense Valgmenighed, søndag 18. september kl. 15

Fra Beethoven til Kim Larsen

KAMMERMUSIK ODENSE SÆSON 2022-23:

Søndag 18. september kl. 15

Cellisten Morten Zeuthen og pianisten Amalie Malling. Musik af Beethoven, Peter Heise, Hilda Sehested, Thomas Buritch og de Falla.

Søndag 9. oktober kl. 15
Poseidonkvartetten og cellisten Øystein Sonstad. Musik af Grieg og Schubert.

Søndag 6. november kl. 15
Ensemble Midtvest fejrer 20-årsjubilæum. Musik af Sibelius, Nielsen og Schumann.

Søndag 29. januar kl. 15
Fløjtenisten Ulla Miilmann og harpenisten Tine Rehling. Musik af Charles Rochester

Young, Chick Corea, Katherine Hoover, Lowell Liebermann, Stella Sung og Astor Piazzolla.

Søndag 12. februar kl. 15
Heathcliff Trio. Klavertrio af Mozart, Brahms, Wolfgang Rihm og Schumann.

Søndag 7. marts kl. 17
Guitaristen Jesper Sivebæk. Spansk renæssancemusik, sydamerikansk musik og egne arrangementer af Kim Larsen-sange.

Søndag 26. marts kl. 15
Klaverduoen Tanja Zapolski og Rikke Sandberg. Musik af Poulenc, Schubert, Brahms og Nielsen.

Konserterne finder sted i Odense Valgmenighed, Dronningensgade 1.